

Weidevogelkerengebieden

gedachtewisseling kenniskring 9 maart 2009

Dick Melman, Michel Kiers

Waarom kerngebieden?

- Urgent behoefte aan succes
- Eerst focus op meest kansrijke gebieden
 - Ecologische effecten
 - realiseerbaarheid

Kerngebieden, op basis waarvan te detecteren?

- Actueel/potentieel voorkomen van gewenste soorten
- Aanwezige maatschappelijke 'infrastructuur'
- Consistentie met overig ruimtelijk beleid

Kerngebieden, welke mate van detail?

- Conceptueel: vlekken op de kaart (1:1.000.000)
- Panklaar voor uitvoeringsbeleid (1:25.000)
- Status?
 - Indicatie, bron van inspiratie
 - Geschikt voor sanctionering (gebodskaarten)

⇒ In praktijk: behoefte aan 1:25.000
is dat waar te maken?

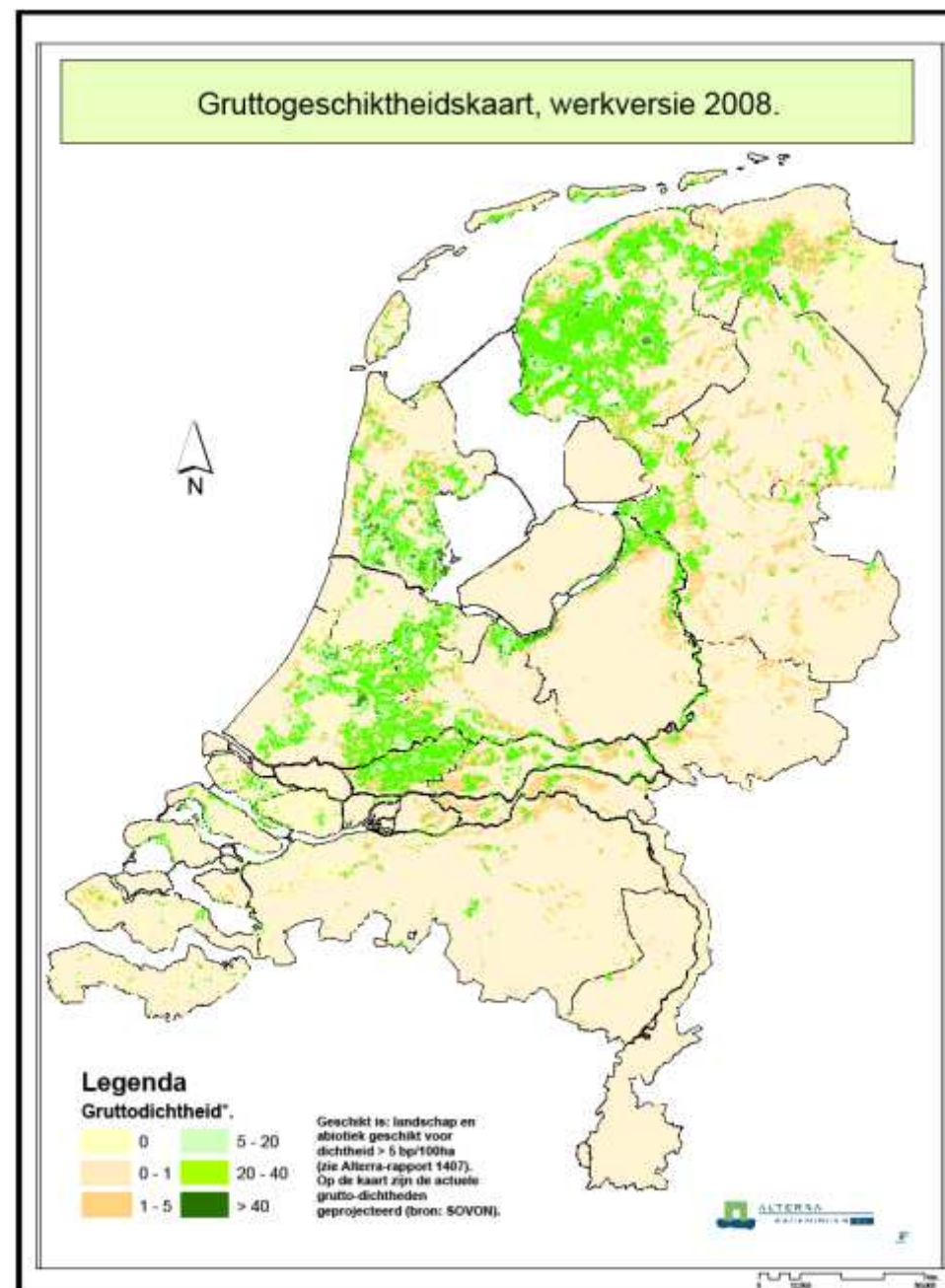
Actueel voorkomen van gewenste soorten

- In beeldvorming veel aandacht voor grutto
- Bij gebiedsgerichte uitwerking eisen andere weidevogelsoorten ook aandacht
- Beschikbare gegevens landsdekkend te gebrekkig (zeker voor 1:25.000)
 - Diverse benaderingen beschikbaar, vaak combi van actueel en potentieel, o.a. Pouwels e.a. 2005

Discussie bij totstandkoming nieuwe stelsel

- Grutto als kern: minimale dichtheid $>10\text{bp}/100\text{ha}$
- Alle wv-soorten (minus kievit, krakeend, graspieper): minimale dichtheid $20\text{ bp}/100\text{ha}$

Geschiktheidskaart: basis
voor gruttobeheer
Ruimer dan
verpreidingskaart

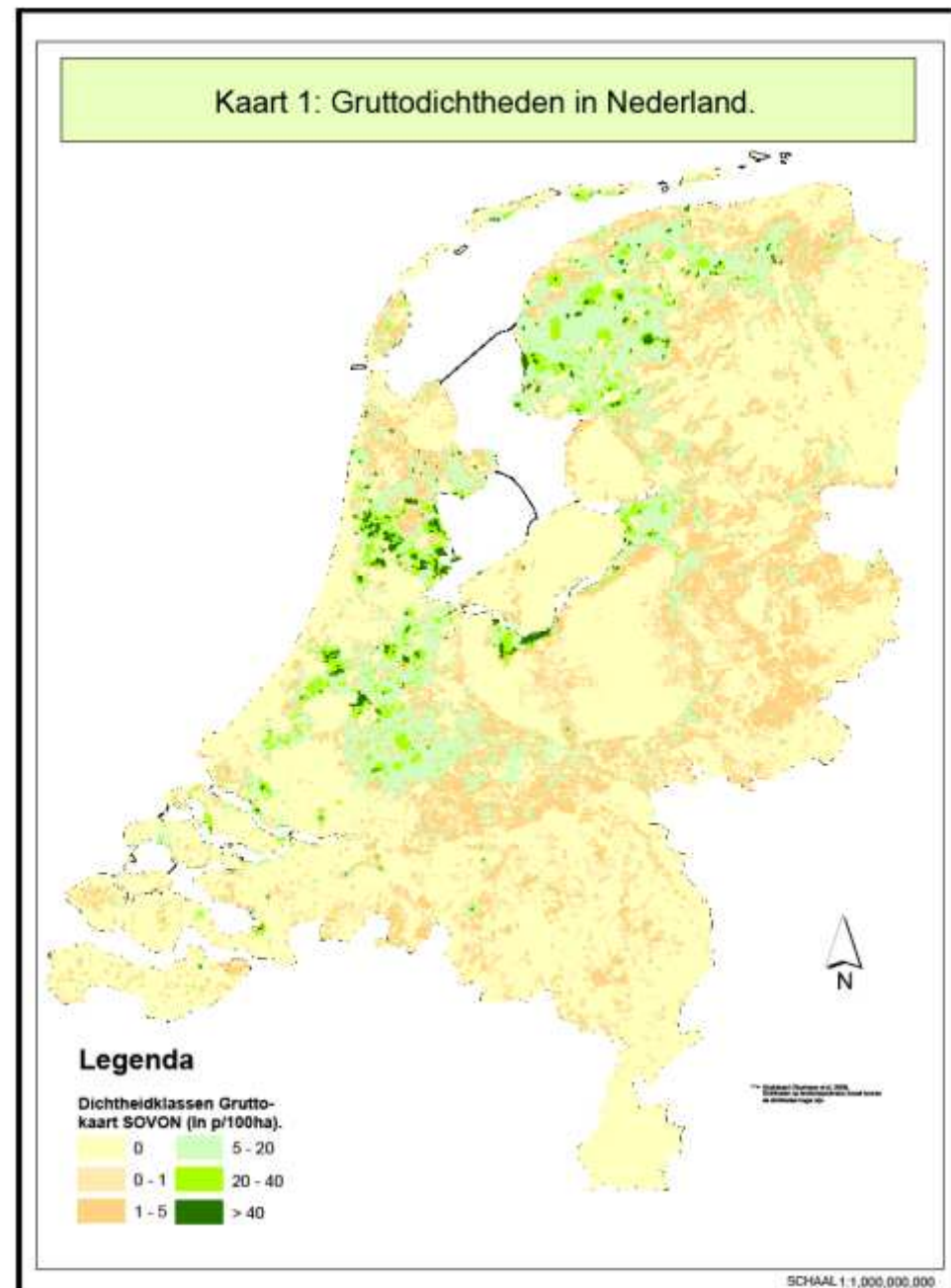
Ontwateringsgegevens GT-kaart, voor verbetering vatbaar mbv drooglegging of GVG?

- Vergelijking verklaarde variantie duurzaamheid
 - Drooglegging 10.4%; GVG 3.0%
 - In andere analyses nuanceringen, maar beeld gelijk
- Reactie grondwaterdeskundige:
 - Drooglegging $\neq$ grondwaterstand (fase in seizoen, kwel, wegzijging), geen reele/causale parameter voor weidevogels. Drooglegging bij hoge grwstanden mogelijk voorspeller van *drassigheid*
- Voor landsdekkende kaarten causaliteit noodzaak?

Verspreidingskaart,
actualiteit als basis.

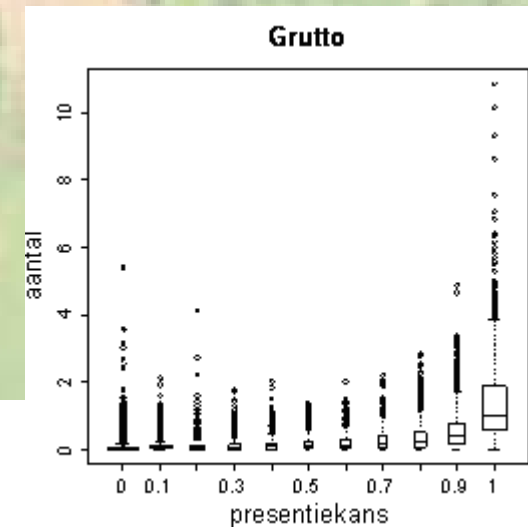
Bij hogere dichtheden
areaal beperkt.

(totaal ca 62.000 bp)

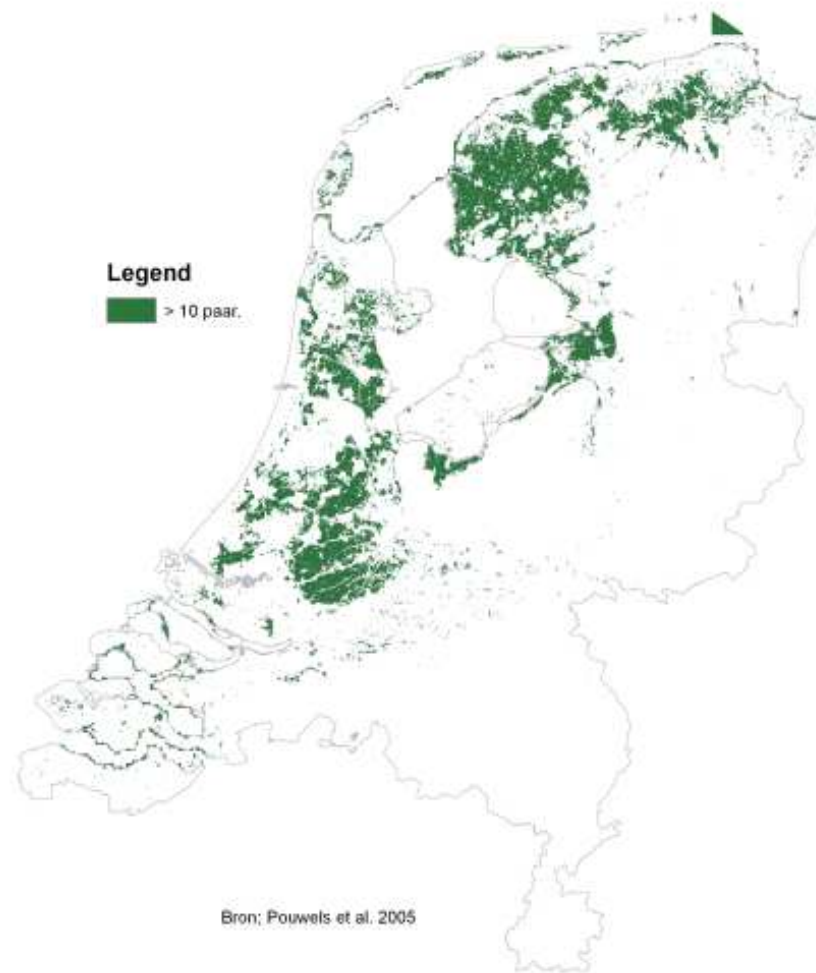

Verspreidingsbeelden per soort

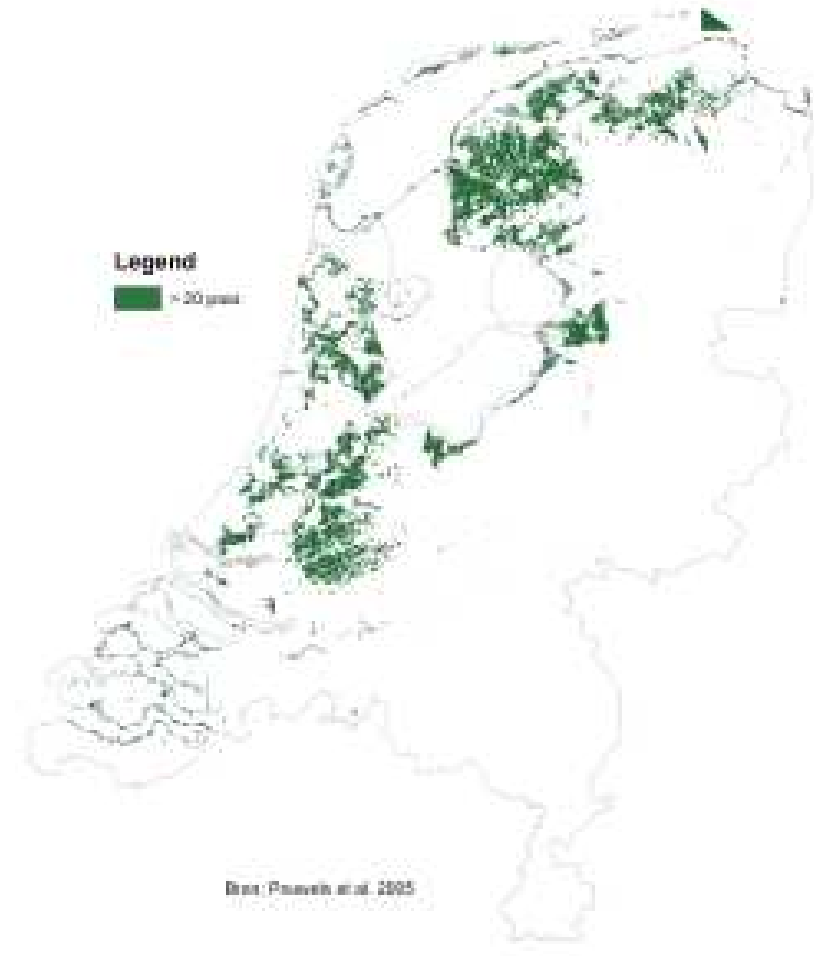
- HIS-kaarten van Pouwels (kansen plm om te zetten naar dichtheden)
- Relatie met aantalschattingen onderzocht
- Overeenkomst bescheiden, maar verband is er wel

Aantal Grutto's per 100 ha in Nederland.

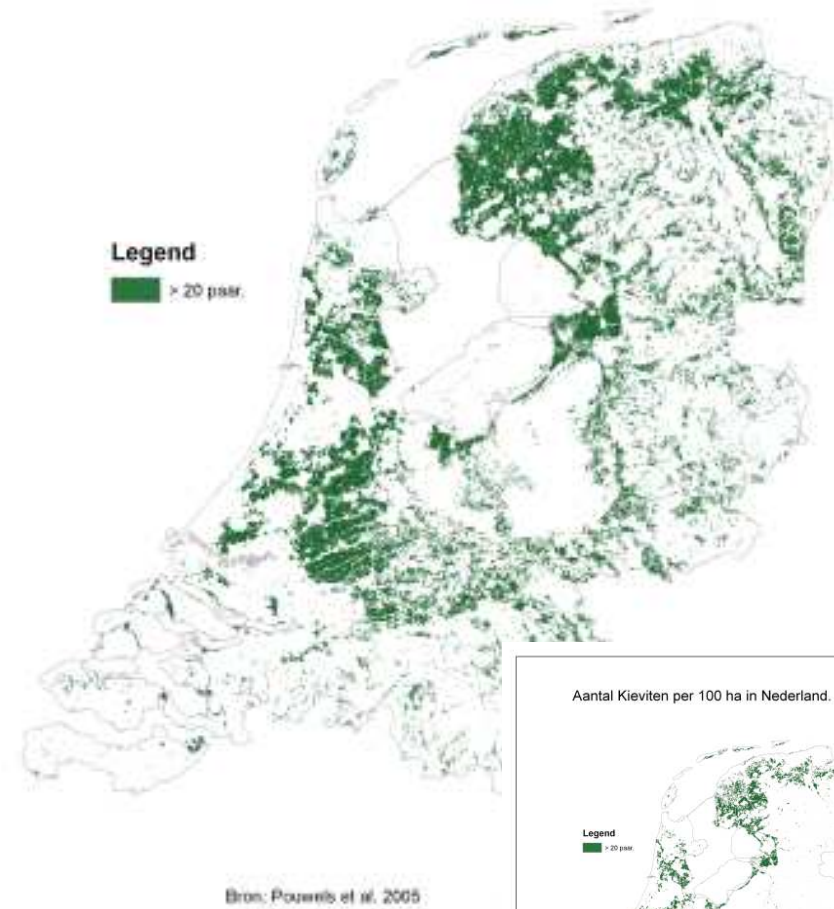
Aantal Grutto's per 100 ha in Nederland.

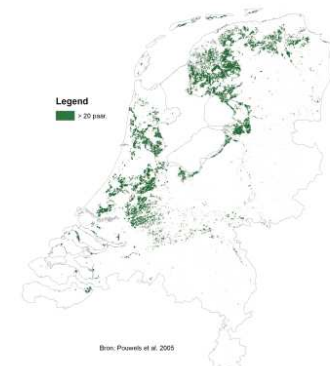
Aantal Kieviten per 100 ha in Nederland.

Aantal Kieviten per 100 ha in Nederland.

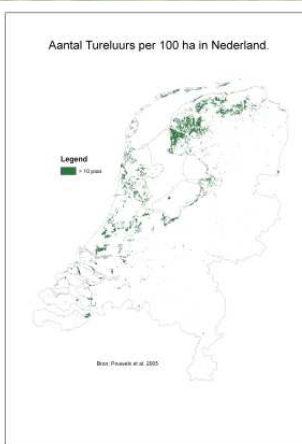
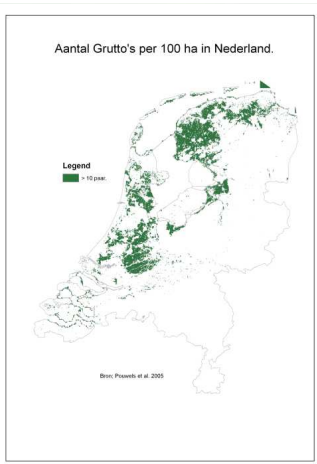

Aantal Kieviten per 100 ha in Nederland.

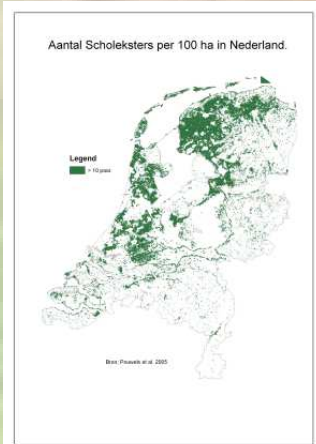

In discussie: wens uitbreiding naar andere soorten

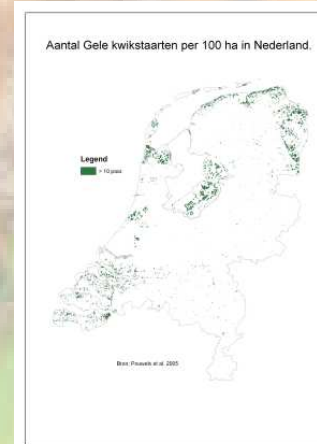
Door Pouwels e.a. (2005) verspreidingskaartjes
opgesteld voor diverse soorten

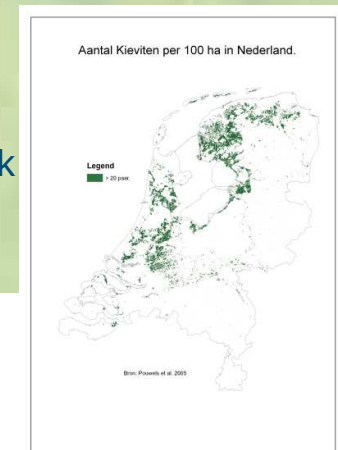
Tureluur

scholekster

gele kwik

veldleeuwkr

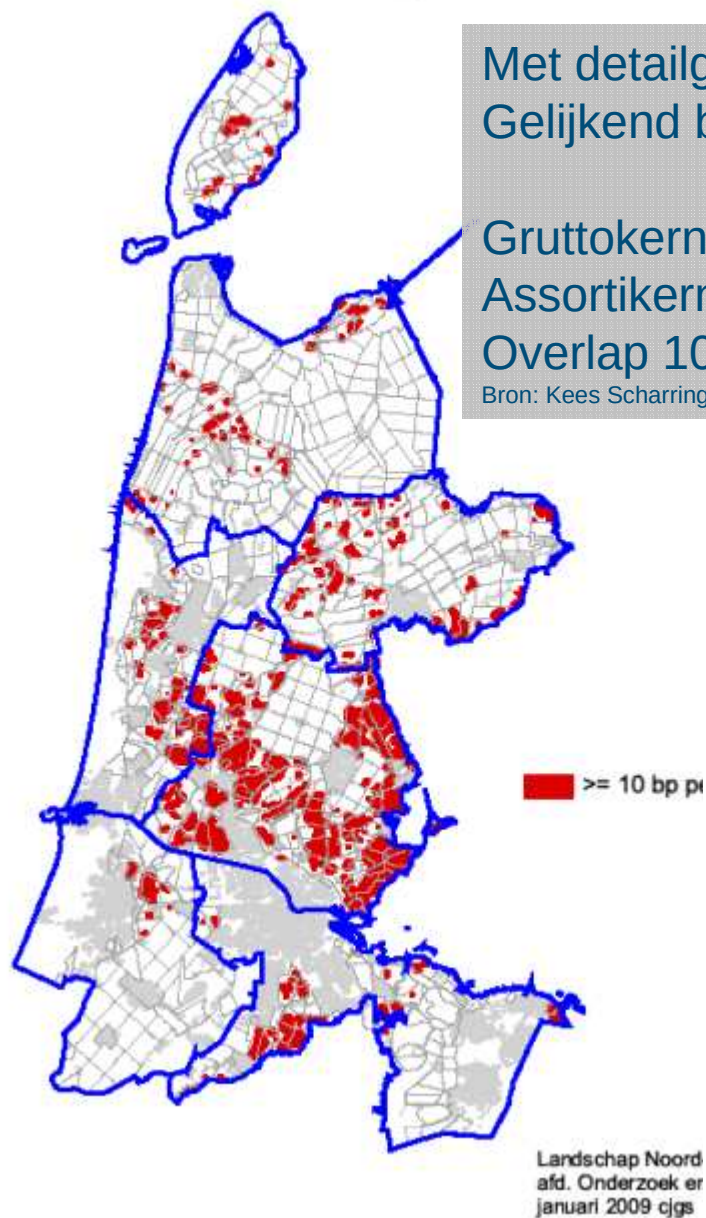
Voor grutto, tureluur, scholekster en kievit
vallen kerngebieden in hoge mate samen

Kievit (20 á 30),
Graspieper,
krakeend

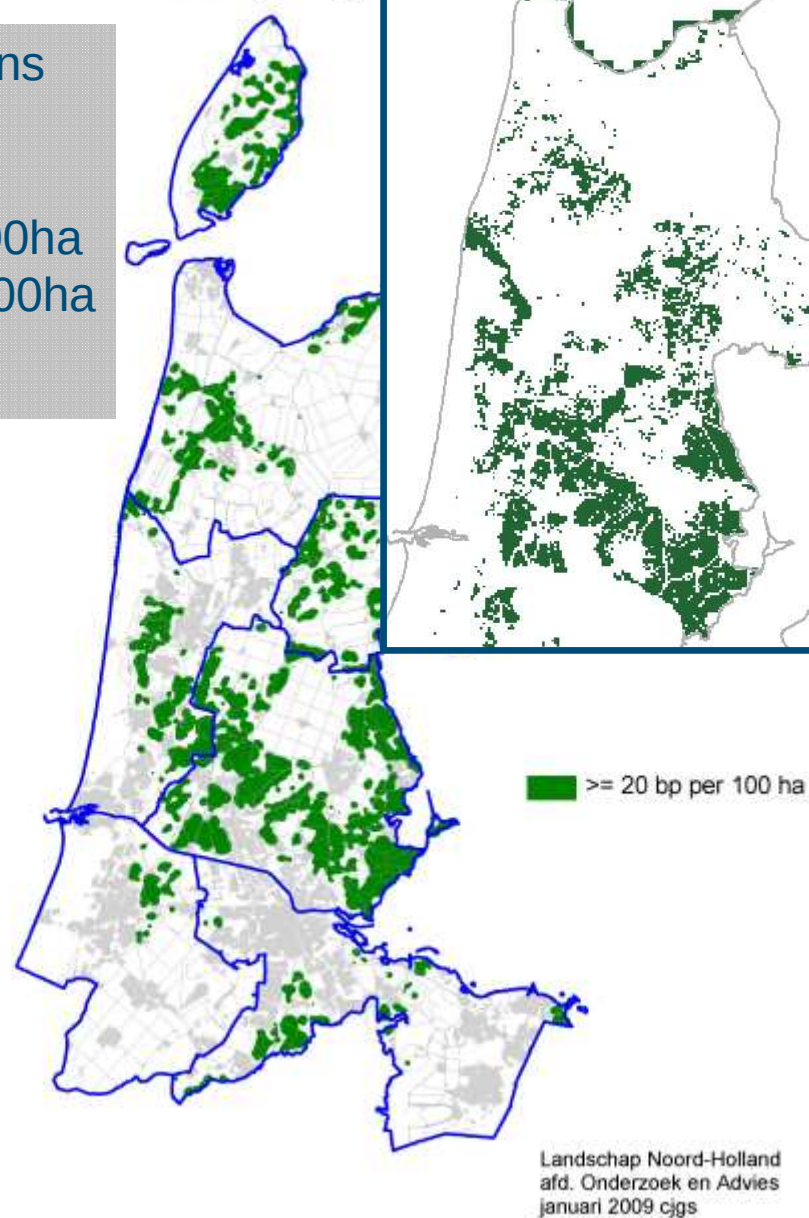
Bouwstenen Weidevogelvisie Provincie Noord-H

Kaart 3 - Gruttokerngebieden

Bouwstenen Weidevogelvisie

Kaart 2 - Weidevogelkerngeb

Kerngebieden, gezien vanuit de soorten:

- De vier traditionele soorten hebben een grotendeels gelijksoortig verspreidingsgebied (qua zwaartepunt)
- Voor de andere soorten ligt dat anders, of moeilijker te zeggen
- Verdere verfijning mogelijk; noodzakelijk?

Overige aspecten: anv's, SAN/SN-beschikkingen

Agrarische NatuurVerenigingen (Anv's)

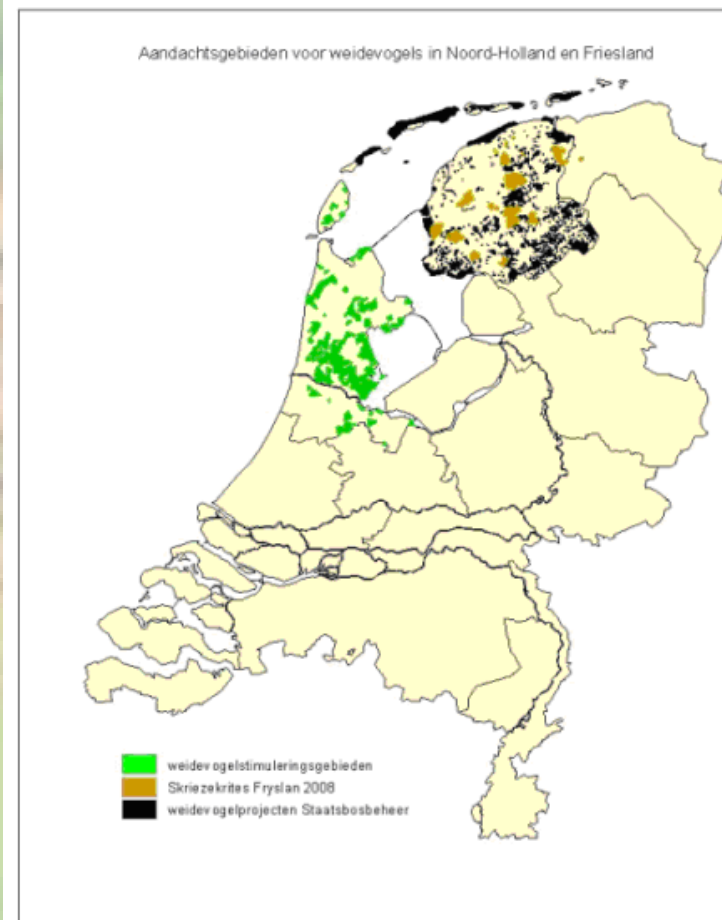

Weidevogelpakketten SAN 2007

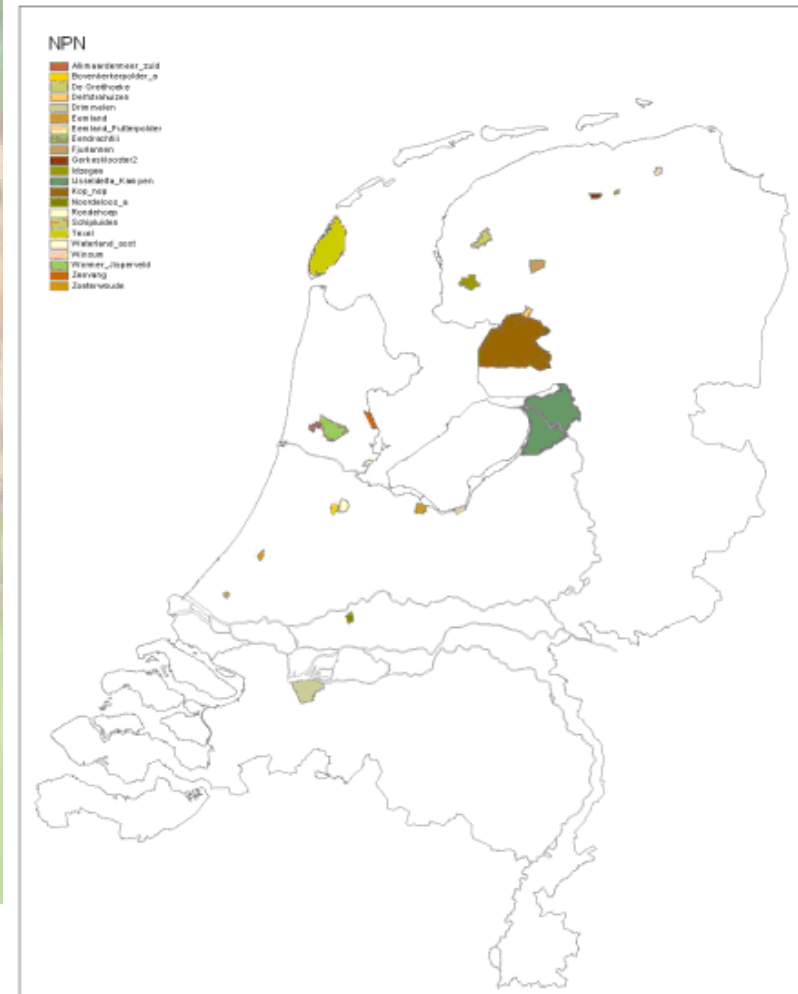
Licht beheerd
Zwaar beheerd
Zeer zwaar beheerd

Terreinen SBB, impulsgebieden, skriezekrites

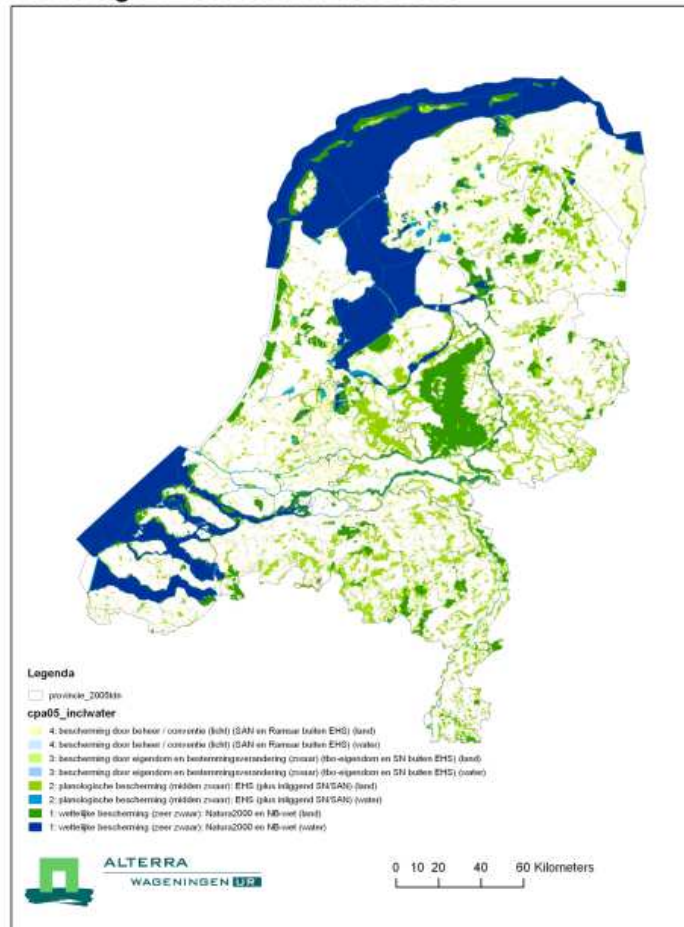

Nederland weidevogelrijk, NPN-gebieden

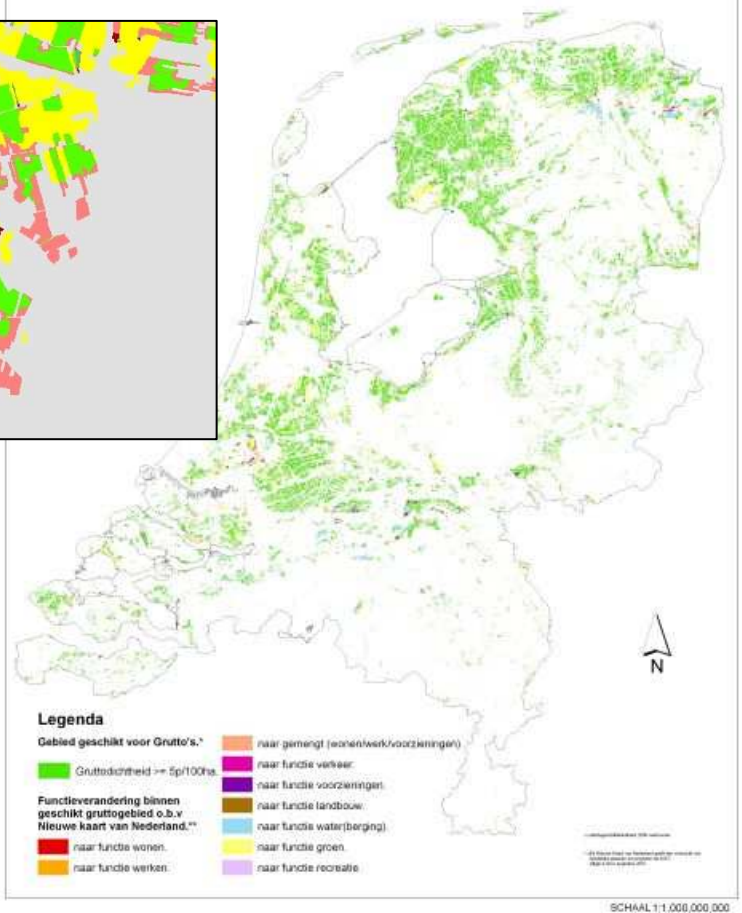

Beschermde gebieden, nieuwe kaart van Nederland gecombineerd met gruttogeschiktheid

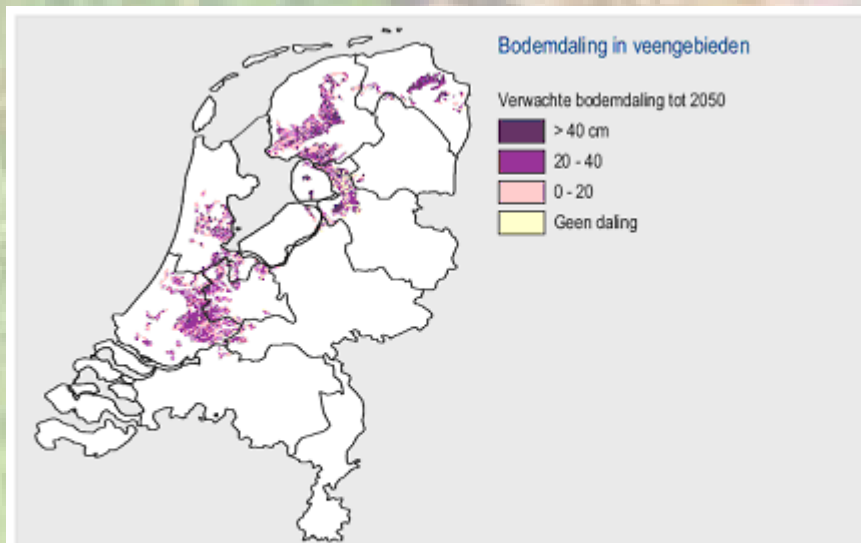
Coverage Protected Areas 2005

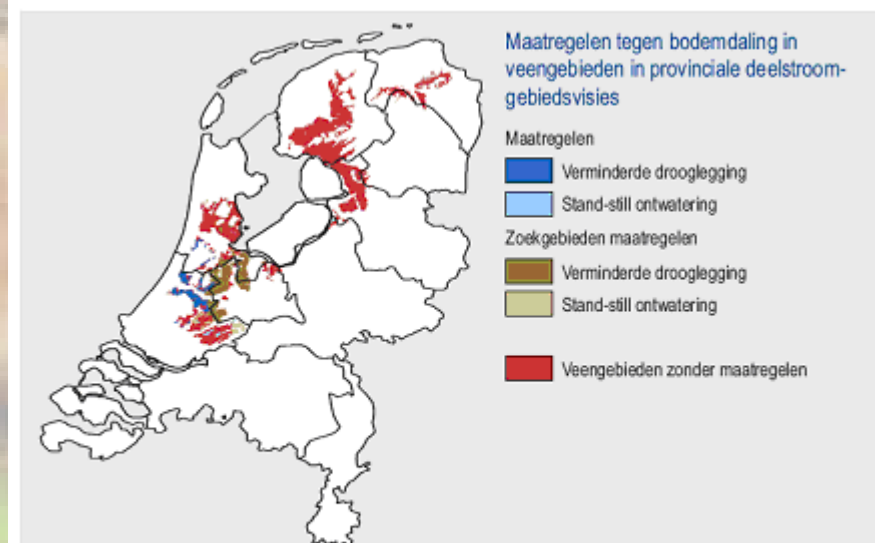
Kaart 1: Ligging perspectiefvolle weidevogelgebieden t.o.v de Nieuwekaart van Nederland.*

I.r.t. klimaatverandering: voorziene bodemdaling, voorziene maatregelen

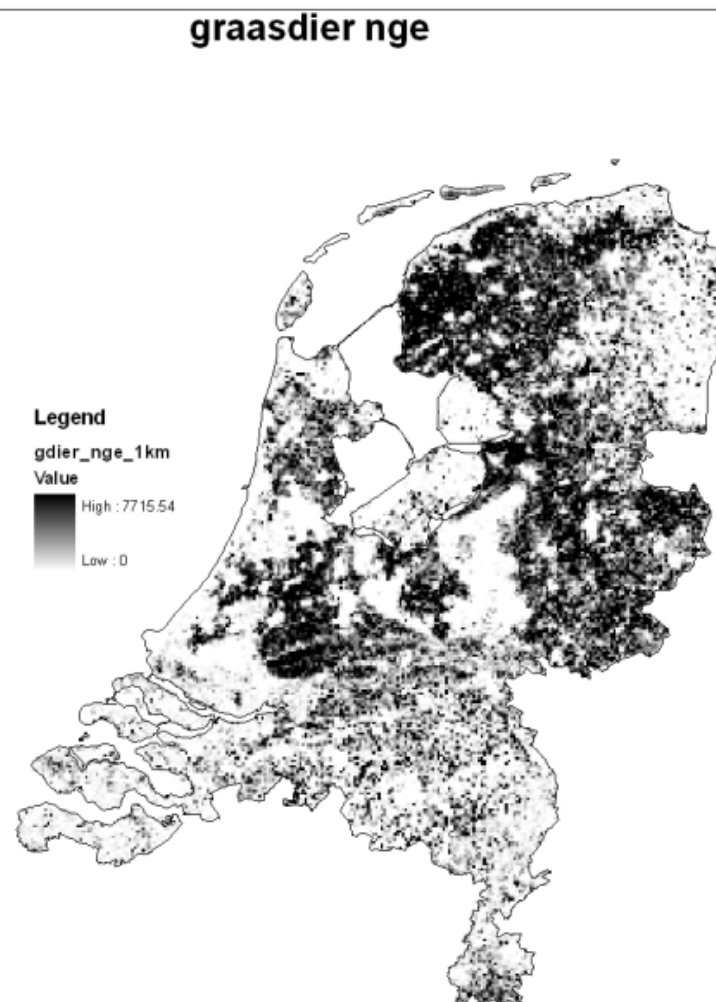
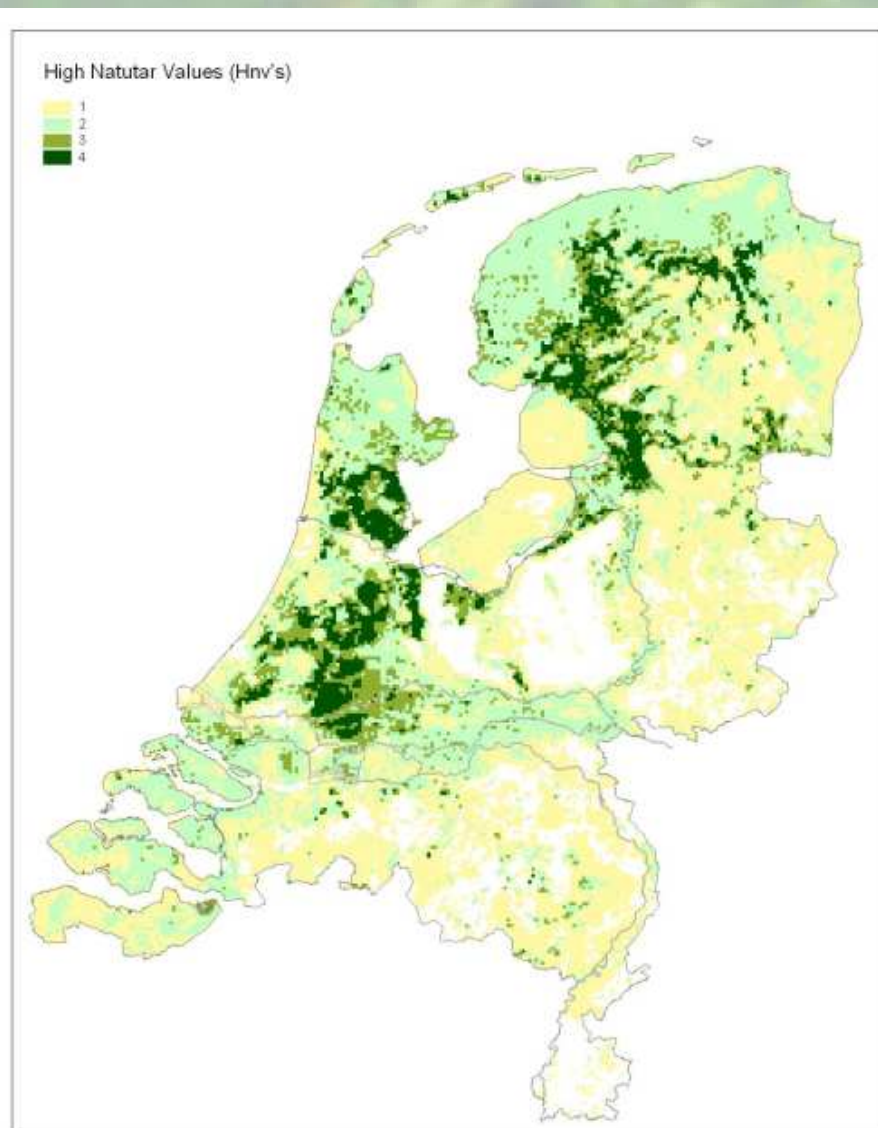

Figuur 3.11 In sommige gebieden loopt de bodemdaling in de veengebieden op tot een halve meter in 2050. Als gevolg van klimaatverandering zal het bodemdalingproces waarschijnlijk sneller gaan verlopen (Naar TNO, 2003).

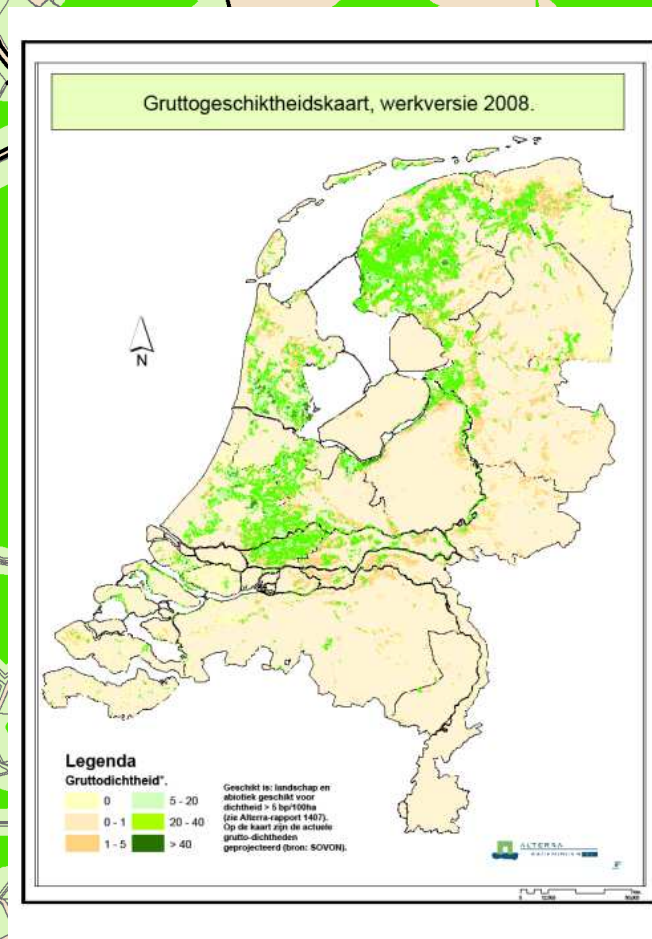
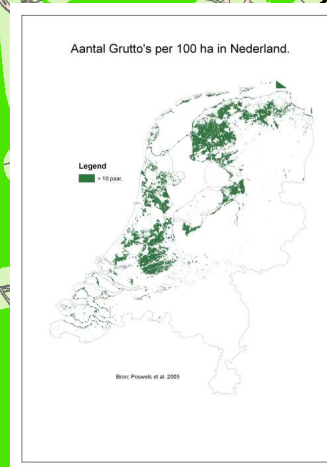
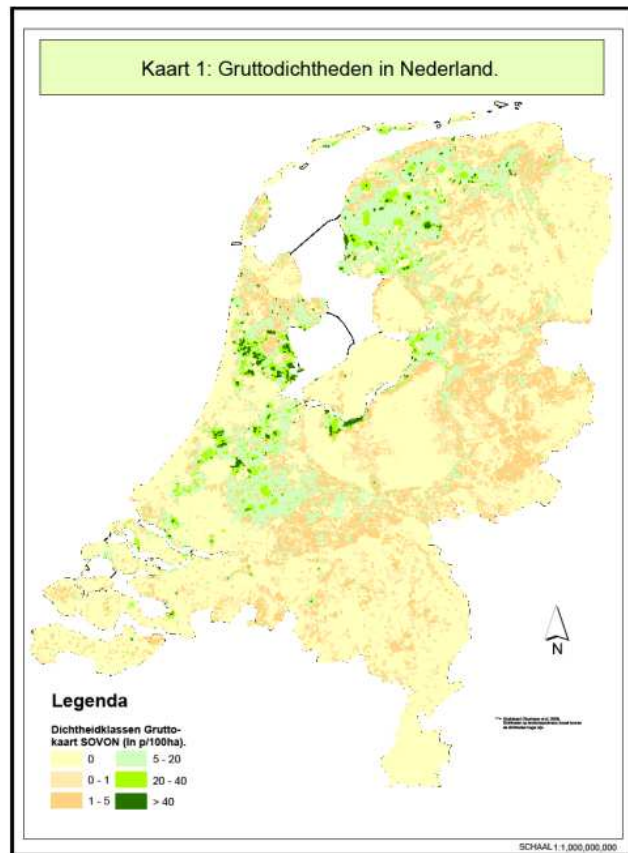

Figuur 3.12 Vooral in West-Nederland zijn in de Deelstroomgebiedsvies maatregelen tegen bodemdaling benoemd. Verminderde drooglegging zal de landbouw in de veengebieden bemoeilijken (MNP, 2004).

High nature value kaart, graasdichtheid

Deze kaarten hebben toch wel iets...

Discussie

- Hoe verder te gaan met kerngebieden
 - W.vogelgeschiktheid lijkt redelijk eenduidig
- Hierarchie van informatie, keuzemomenten
- Hoever detailleren (landelijk, provinciaal)
- Welk tijdsperspectief qua toepassing (2020-2050)?